L´Arxiu Històric de Girona exposa una crònica d´Espanya publicada l´any 1547

Les edicions il·lustrades de la biblioteca de la institució s'exhibeixen en una exposició que mostra la riquesa del fons

Una de les obres impreses de l´exposició.

GIRONA | DDG

L'Arxiu Històric de Girona té aquests dies en exposició l'obra impresa més antiga de la seva biblioteca, La Chronica o hystoria de Espanya, publicada l'any 1547 i escrita per Pere Miquel Carbonell, i El goig en honor de Sant Narcís, bisbe de Girona i màrtir, imprès l'any 1698 a Girona per Jeroni Palol. Coincidint amb la celebració, a tot el món, de la Setmana Internacional dels Arxius i del Dia Internacional dels Arxius, que es va escaure el passat 9 de juny, l'Arxiu Històric de Girona ha inaugurat l'exposició Llibres que entren pels ulls. Mostra de les edicions il·lustrades de la Biblioteca de l'Arxiu Històric de Girona, visitable fins al 30 de juny.

L'exposició mostra una selecció de llibres i revistes il·lustrats de temàtica i procedència diversa, com ara fons personals, fons patrimonials i fons d'institucions públiques i privades, conservats a la biblioteca de l'Arxiu. La major part de les obres exposades van ser publicades durant el segle XIX. L'ús de la litografia, el fotogravat, la linotípia, el paper i les tintes durant aquest segle van transformar de cap a peus la producció del llibre.

La revolució industrial a Catalunya va arribar també al món del llibre i de la impremta. Va ser en el darrer quart de segle que va sorgir l'edició de llibres de caire industrial i es deixà de banda la producció més artesana. Les premses i els molins de paper que funcionaven amb vapor van constituir innovacions importants, que van fer baixar el preu dels llibres i en van augmentar el tiratge. És en aquest moment quan el concepte d'editor es va separar del d'impressor i llibreter i van canviar les formes de comercialització del llibre: van aparèixer la subscripció i les obres per fascicles.

Moltes de les publicacions exposades van ser dirigides per catalans il·lustres, entre els quals hi havia periodistes, historiadors, naturalistes i acadèmics, i van ser impreses i venudes per llibreries i impremtes amb seu a Barcelona (Espasa, Parera, Tiesos, Plus Ultra, Montaner y Simon, entre altres).

Aquestes editorials van dirigir-se al mercat hispanoamericà, amb obres de gran format, com La creación: historia natural i en diversos volums, com ara les primeres enciclopèdies, per exemple el Diccionario enciclopédico

hispano-americano de literatura, ciencias y artes, tots dos exemples mostrats a l'exposició. La ciutat de Barcelona es va convertir, a finals del segle XIX, en la capital mundial de l'edició en castellà.

Documents de tot tipus

En la mostra es poden contemplar un recull de cromolitografies amb il·lustracions detallades de les províncies espanyoles; una revista de sàtira política, impresa en plena tercera guerra carlina, amb il·lustracions de gran qualitat, i una edició vuitcentista del tractat d'arquitectura clàssica de Vitruvi.

També s'hi poden contemplar enciclopèdies i diccionaris històrics i geogràfics que recullen tant fets històrics com relats llegendaris amb gravats idealitzats; una enciclopèdia d'història natural amb dibuixos d'animals i plantes bellament acolorits, publicada per un naturalista català, tot just vint anys després de la publicació de l'Origen de les espècies de Charles Darwin, i la principal obra enciclopèdica espanyola anterior a la coneguda Enciclopèdia Espasa que recull el coneixement cultural, històric i artístic de tot l'àmbit espanyol i hispanoamericà.

Destaquen dues obres impreses amb anterioritat al segle XIX i representatives de la diversitat i riquesa dels fons de l'Arxiu Històric. Es tracta de La Chronica o hystoria de Espanya, publicada l'any 1547 i escrita per Pere Miquel Carbonell, notari i arxiver reial en època de Ferran II. És l'obra impresa més antiga del fons de la Biblioteca de l'Arxiu Històric de Girona. Les il·lustracions apareixen, essencialment, a la primera part del llibre.

I l'altra és El goig en honor de Sant Narcís, bisbe de Girona i màrtir, imprès l'any 1698 a Girona, per Jeroni Palol. Els goigs són composicions poètiques que es canten per donar gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar el favor del sant. La seva composició tipogràfica és gairebé inalterable des del segle XVI fins a l'actualitat: una orla -formada amb elements tipogràfics o bé dibuixada- que emmarca el títol, el text a una o dues columnes i la imatge del sant o verge destinatari de l'advocació.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/cultura/2015/06/15/larxiu-historic-girona-exposa-cronica/729849.html?utm_source=rss